

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan tarkistetun vesijohtoverkoston toiminta-alueen hyväksyminen**Va. kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Romppanen
Kaupunkisuunnittelupalvelut****Tiivistelmä**

Kaupunkirakennelautakunnalle esitetään, että lautakunta esittäisi edelleen kaupunginhallitukselle Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan tarkistetun vesijohtoverkoston toiminta-alueen hyväksymisen. Osuuskunnalla ei ole jätevesiviemäriverkostoa. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on esittänyt Kuopion kaupungille vesihuoltolain mukaisesti tavoitteellisen vesijohdon toiminta-alueen liittämistä toiminta-alueeseen, mm. Kohin alueella ja toiminta-alueen supistamista Ritokankaan Lapinvuoden ja Sivuluhdan välisen alueelta. Näillä alueilla, jossa osuuskunnalla ei ole rakennettua verkostoa, ei kunnalla ole tässä vaiheessa velvollisuutta vesihuoltopalveluiden järjestämiseen. Nähtävänä olleesta toiminta-alueesta on poistettu Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välinen alue osuuskunnan esityksen mukaisesti. Toiminta-alue esitys on kaupunginvaltuuston hyväksymän vesihuollon kehittämissuunnitelman linjauksen mukainen.

Historia

Kaupunkirakennelautakunta palautti asian kokouksessaan 25.6.2014 uudelleen valmisteltavaksi. Osuuskunta on rakentanut vuonna 2004 hyväksytyn toiminta-aluepäätöksen mukaisesti vesijohtoverkoston toiminta-alueelleen ennen tavoitevuotta 2020. Osuuskunta on esittänyt toiminta-alueen supistamista siten, että osuuskunnan on mahdollista rakentaa supistetulla toiminta-alueellaan lisäliittymät kohtuullisin kustannuksin. Vesiosuuskunnalla ei ole rakennettuja vesijohtoja niillä alueilla, jotka on esitetty supistettavaksi ja myöskään kunnalla ole tässä vaiheessa velvollisuutta vesihuoltopalveluiden järjestämiseen ko. alueilla. Osuuskunnan tarvitsema vesimäärä ei siten lisäännä oleellisesti. Kuopion kaupunki, Kuopion Vesi ja Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on käynyt asiasta useita neuvotteluita asian ratkaisemiseksi. Kaupunki on neuvotellut Kuopion Vesi Liikelaitoksen kanssa toiminta-alueasiasta viimeksi 7.2.2017. Kuopion Vesi Liikelaitoksen näkemyksen mukaan Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan toiminta-alue on mahdollista hyväksyä esitetyssä laajuudessa.

Perustelut**1. Yleistä vesihuollosta**

Vesihuoltoa ohjaavat vesihuoltolaki (119/2001) ja laki vesihuoltolain muuttamisesta (681/2014). Vesihuoltolain tavoitteena on turvata sellainen vesihuolto, että kohtuullisin kustannuksin on saatavissa riittävästi terveydellisesti ja muutenkin moitteetonta talousvettä sekä terveyden- ja ympäristönsuojelun kannalta asianmukainen viemärinti. Vesihuoltolain soveltamisen kannalta on keskeistä, mitkä alueet sisällytetään vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin. Yhdyskuntajätevesistä annettu asetus edellyttää taajamien sisällyttämistä vesihuoltolaitosten toiminta-alueen jätevesiviemäriverkoston piiriin.

Vesihuoltolain mukaan kunnan tulee kehittää vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti yhteistyössä alueensa vesihuoltolaitosten, laitoksille vettä toimittavien ja niiden jätevesiä käsittelevien sekä muidenkin kuntien kanssa sekä osallistua vesihuollon alueelliseen yleissuunnitteluun. Kuopion kaupunginvaltuusto on 17.6.2013 linjannut vesihuollon kehittämisen suuntaaviivat Kuopion vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020. Suunnitelma ohjaa mm. verkostojen rakentamista haja-asutusalueella.

Kunnalla on vesihuollon järjestämisvelvollisuus, jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Tällöin kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi, vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi tai muun tarpeellisen vesihuollon palvelun saatavuuden turvaamiseksi.

2. Yleistä toiminta-alueista

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella tarkoitetaan aluetta, jolla vesihuoltolaitos huolehtii vesihuoltopalvelujen toimittamisesta asiakkailleen. Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos pystyy huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti sekä siten, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Vesihuoltolaitoksella on toiminta-alueellaan velvollisuus huolehtia vesihuollosta yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti. Vesihuoltolaitoksen huolehtimisvelvollisuudella tarkoitetaan verkostojen rakentamis- ja kunnossapito-velvollisuutta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on pääsääntöisesti liitettävä laitoksen vesijohtoverkostoon. Liittymisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävät ainoastaan rakentamattomat kiinteistöt. Kunnan ympäristösuojeluviranomainen voi myöntää hakemuksesta määräaikaisen tai toistaiseksi voimassa olevan vapautuksen kiinteistön liittämisenvelvollisuudesta. Ennen vapautuksen myöntämistä vesihuoltolaitokselle ja kiinteistön omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi. Lisäksi kunnan ympäristösuojeluviranomaisen on pyydettävä vapauttamisesta kunnan terveystoimikunnan lausunto. Osuuskunnalla on ollut ennen vesihuoltolain muutosta hyväksytty toiminta-alue, jossa laitos ryhtynyt toimenpiteisiin vesihuollosta huolehtimiseksi. Pohjois-Soisan vesiosuuskunnan vesijohdon toiminta-alue ei sijaitse YKR-2015 mukaisella taajama-alueella.

3. Toiminta-alueiden hyväksyminen

Kunta hyväksyy alueellaan toimivalle vesihuoltolaitokselle toiminta-alueen ja tarvittaessa muuttaa hyväksyttyä toiminta-aluetta vesihuoltolaitoksen esityksestä tai, jos laitos ei tällaista esitystä ole tehnyt, laitosta kuultuaan. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on pyydettävä lausunnot valvontaviranomaiselta sekä varattava alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Vesihuoltolain mukaisina valvontaviranomaisina toimivat Pohjois-Savon ELY-keskus sekä kunnan terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaiset. Kuopiossa toiminta-alueiden hyväksyminen on delegoitu kaupunginhallitukselle.

Hyväksyessään toiminta-alueen kunnan tulee toiminta-alueen eri osien vesihuollon tarpeet huomioon ottaen määrittää alueet, jotka on saatettava vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston piiriin, sekä alueet, jotka on saatettava laitoksen jätevesiviemäriverkoston piiriin. Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aika-tila toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet esitetään kartalla, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

4. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan perustietoja

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta toimii Soisalon saaren pohjoisosassa ja se toimittaa vettä myös Leppävirran kunnan puolelle. Osuuskunta on perustettu vuonna 2000 ja sillä on vuonna 2004 hyväksytty vedenjakelun toiminta-alue (Vehmersalmen kunnanvaltuusto 20.12.2004 § 47). Osuuskunta on rakentanut vesijohtoverkoston osalle tavoitteelliselle toiminta-alueelle jo ennen vuotta 2020. Talousvesi johdetaan Kuopion Veden Tuirankankaan ottamolta. Osuuskuntaan on liittynyt lähes 300 kiinteistöä. Osuuskunnan keskimääräinen vedenkulutus on 90 m³/d. Vesijohtoverkostoa on rakennettu noin 200 km, josta Kuopion puolella on noin 160 km. Osuuskunnalla on johtoyhteys Puutossalmen vesiosuuskunnan verkostoon, jonka kautta voidaan johtaa pieniä määriä vettä tarvittaessa keskeiseltä kaupunkialueelta. Alueen jätevesien käsittely hoidetaan kiinteistökohtaisesti.

5. Pohjois-Soisalon vesiosuuskunnan esitys toiminta-alueeksi, toiminta-alueen rajaaminen, nähtävänäolo ja lausunnot

Pohjois-Soisalon vesiosuuskunta on jättänyt 26.3.2013 Kuopion kaupungille esityksen toiminta-alueiden hyväksymiseksi. Vesiosuuskunta esittää liitteenä olevan kartan mukaisen toiminta-alueen laajentumisen hyväksymistä. Vesiosuuskunnan toiminta-alue-esityksestä kuulutettiin kaupunginvaltuuston määrittelemässä ilmoituslehdessä ja esitys oli virallisesti nähtävillä 14.10. - 11.11.2013 välisenä aikana Kuopion valtuusto-virastotalolla ja kaupungin internetsivuilla.

- Lausunnot pyydettiin nähtävänäoloaikana seuraavilta viranomaisilta tai tahoilta:
- Pohjois-Savon ELY-keskus,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ympäristönsuojeluyksikkö,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ympäristöterveydenhuoltoyksikkö,
- Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut/ alueellinen rakennusvalvontayksikkö,
- Kuopion kaupungin konsernipalvelu, strategisen maankäytön suunnittelu
- Kuopion Vesi Liikelaitos
- Leppävirran kunta

01.03.2017

Lausunnon antoivat Pohjois-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Y-vastuualue (5.11.2013), Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta (14.11.2013), Leppävirran kunnan tekninen johtaja (28.10.2013), Leppävirran kunnanhallitus (11.11.2013) ja Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunta (29.1.2014). Yksityishenkilö antoi mielipiteen (11.11.2013), johon Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnanhallitus antoi vastineen (23.11.2013). Lisäksi yksityishenkilö antoi täydennetyn mielipiteen (9.5.2014), joka saapui myöhästyneenä. Toiminta-alue-esityksestä annetut lausunnot ja niiden vastineet on esitetty liitteessä 2.

Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan vesijohtoverkoston toiminta-alueajasta ei ole muutettu annettujen lausuntojen ja yhden mielipiteen perusteella. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun KHO:2013:131 viitaten nähtävänä ollut osuuskunnan toiminta-alue muutetaan osuuskunnan esityksen mukaisesti. Nähtävilläolon jälkeen toiminta-alueajasta on tarkennettu noudattelemaan pääsääntöisesti kiinteistörajat. Lisäksi nähtävänä ollut toiminta-aluekartta on vesijohtoverkoston Ritokankaan, Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisellä alueella Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan esityksestä poikkeava. Toiminta-alueita supistetaan tältä osin osuuskunnan esityksen mukaisesti siten, että Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välinen alue jätetään pois toiminta-alueesta. Kuopion Vesi omistaa tosiasiallisesti Ritoniemen alueella olevat vesi- ja viemärijohdot, eikä alueella sijaitse osuuskunnan verkostoja. Näin ollen Ritokankaan Lapinvuoren ja Sivuluhdan välisen alueen liittämistä Kuopion Veden tai jonkin muun vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen tarkastellaan myöhemmin. Vesihuoltolaitoksen toiminta-aluepäätöksen tekeminen ei ole sidottu kaavoitustilanteeseen, vaan vesihuoltolain mukaisiin tarpeisiin.

Kaupunginvaltuuston 17.6.2013 hyväksymässä vesihuollon kehittämissuunnitelmassa vuoteen 2020 on rajattu vesihuollon selvitysalueita yhteistyössä mm. kaupungin ympäristö- ja rakentamispalveluiden, strategisen maankäytön suunnittelun kanssa huomioiden maankäyttösuunnitelmat sekä ympäristön- ja terveydensuojelulliset näkökohdat. Suunnitelmassa osa Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan alueesta on esitetty vesijohdon selvitysalueena. Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan esitys vesijohdon toiminta-alueeksi noudattelee lähes vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaisia vesihuollon selvitysalueajauksia.

Vaikutusten arviointi

-

Ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan on positiivinen, kun vedenjakelun toimintavarmuus paranee.

Esitys

Esitän kaupunkirakennelautakunnalle sekä edelleen kaupunginhallitukselle, että Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan tarkistettu vesijohtoverkoston toiminta-alue hyväksytään vesiosuuskunnan esityksen mukaisesti (liite 1).

Osuuskunnalla on ollut ennen vesihuoltolain muutosta hyväksytty toiminta-alue, jossa laitos ryhtynyt toimenpiteisiin vesihuollosta huolehtimiseksi. Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan vesijohdon toiminta-alue ei sijaitse YKR-2015 mukaisella taajama-alueella.

Liitteet

17 3750/2013 Pohjois-Soisal on vesiosuuskunnan vesijohdon toiminta-aluekartta 26.3.2013/5.6.2014, tark. 15.2.2017 (Liite 1)

18 3750/2013 Lausunnot ja vastineet 11.6.2014/15.2.2017 (liite2)

Valmistelija

Päivi Rissanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 044 718 5303

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Jarmo Pirhonen

Lautakunta hyväksyy va. kaupunkisuunnittelujohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

